

SLOVÉNEC,

listi
za podučenje naroda.

Cena za celo leto po pošti 2 gold. 20 kr., za pol leta 1 gold. 10 kr.; brez pošte za celo leto 1 gld. 40 kr., za pol leta 50 kr.,

za ene kvatre 30 kr. Posamesni listi po 3 kraje. Naročila prejemajo vse c. k. pošte, v Ljubljani pa založnik.

V poneděljk 22. Kozoperska 1849.

Fajmošter v Svillim Logu.

V neki majhni vasi, ki se Svillim Log imenuje, živi fajmošter z imenom Ropert Pravski, kterimu kmetje niso desetine odrekli, ampak so jo mu clo s svojimi konji in volmi k farovžu pripeljali, kar niso bili dolžni. Ali fajmošter Ropert je posebin človek. Majhne, ne clo dopadljive postave, pa prav veseliga serca je; s kmetmi se od vsakterih reči prijazno in prav po domače pogovarja. Bil je 9 let kaplan na več farah, sadaj pa je že čez 12 let fajmošter v Svillim Logu. Lahko bi bil že kako boljši faro dobil; pa njegove ovčice ga ne spustijo, in tudi sam noče svojih ljubih ovčic zapustiti, ker mu vedno kaj priboljšajo, čeravno malo potrebuje. Zadovoljen je, če le pošteno — čeravno ne visoko, živeti zamore. Fajmošter Ropert ni samo kot dušni pastir, ampak tudi kot posebin človek spominja vreden.

Kot dušni pastir je v resnici prav apostelj. Ni ga treba (kakor je žali Bog! marsikje navada) večkrat k bolniku klicati in lepo prositi. On sam bolnike iše, in ko za kteriga zvě, ga po dva- trikrat na dan z velikim veseljem obišè, moli ž njim, pa mu tudi mnogotere — v časi prav smešne zgodbice, kterih Ropert veliko vè, po priložnosti in okoljšinah boleznì pripoveduje. Marsikterimu bolniku sam zdravila da, če ni ravno zdravnik pri redu, še clo posteljo mu popravi ali prestelje, če vidi, de bolnik že težko leži. Njegovo nar večì veselje je pri bolnikih. Nekterokrat je že fajmošter Ropert ves poln perja ali platnjene volne po sukni od bolnikov domu šel; pa nihče se mu ni posmehoval, ampak veselo so kmetje rekli: „Danes so naš ljubi oče pa že posteljo popravljali“. Tudi ranocelske dela je Ropert opravljal, če jih je bilo berž potreba, in ranocelnika ni bilo ravno blizo. Fajmošter Ropert se je poleg zapovedanih znanstev v svoji mladosti tudi nekoliko ranocelstva učil. Kadarkoli oče Ropert h kakimu bolniku gre, mu vselej poleg molitivskih bukvic kako ranocelsko orodje iz devžeka kuka. Vsak dan gre Ropert neke ure na sprehod, pa ne hodi po samotnih krajih v sam sebe zamišljen, ampak gre memo hiš ali pa po poljah, kjer ljudjé delajo. Berž se mu kmetje približajo in od mnogoterih reči ž njim govorijo, mu vse odkritoserčno povejo, kar se v soseski godí in ga prav po otročje vprašajo, kaj je po svetu noviga itd. Radostno se Ropert s kmetmi

pogovarja in pravi: „Tukaj je moja modroslovska šola“. To je pa tudi res; zakaj oče Ropert spozna na tako vižo misli in mnenja prostiga ljudstva. Kar kriviga najde, po zmožnosti popravi, kar je pa prav, še s tanjšim razjasnjenjem poterdi.

Fajmošter Ropert je pa po takim pogovarjanju tudi sam sebe spoznal, česar je dušnemu pastirju nar bolj potrebno, de se potem tako ravnati vé, de ne dopade tolikanj sam sebi, ampak de le poštenim priprostim ljudem vstreže, de nič ne mara, čeravno ga krivo pobožni nekoliko grajajo in nevedni clo nič ne čislajo; zakaj krivo pobožnim le tisti dušni pastir dopade, ki se prav potuhnjeno ali prihlinjeno obnaša in besedice od posvetnih, čeravno dobrih reči, ne pregovori, nevedni pa le tistiga za kaj deržijo in pred njim nekoliko trepečejo, ki se prav napeto derži in s priprostim kmetam besedice po domače ne pregovori. Če kaki dušni pastir misli, de se kmetje zavolje njegove svetosti ali pa zavoljo njegove visokosti, učenosti itd. ne smejo k njemu približati in clo ničesar družiga z njim govoriti, kakor samo od njegove svetosti in visokosti itd., če misli, de kmetje nimajo pravice, čez njegovo svetost in prazno visokost ravno misliti in odkritoserčno (kjer si koli bodi) govoriti, ne pozna ne sam sebe, ne ljudstva.

Tako ni fajmošter Ropert nikoli mislil, zato se pa tudi ne samo zunej cerkve, ampak tudi na kanceljnu tako obnaša, de njegove pridige vselej vreden sad rodijo. Vé čez posebne pregrehe, čez pglavitne slabe navade in šege tako sploh govoriti, de nobeniga posamesno ne razžali, čeravno marsikterimu prav terdno na serčno kurje oko primerno stopi, ali pa kako pavovo pero zdere. — Ne vpije kot kaki nočni čuvaj, ne tolče z rokami okoli sebe in po kanceljnu kot kaki kovač po nakovu, ne pripoveduje izmišljenih čudežev itd., pa vunder ljudje tiho od njegove pridige domu grejo, in doma vse pripovedujejo, karkoli je oče Ropert pridigoval. Tihi hod od pridige je gotovo znamenje, de je pridiga ljudi v tem ali unim nekoliko požgetala, pripovedovanje od tiste doma pa priča, de so jo ljudje zastopili in tako rekoč zavžili.

Takšen sad je vsaktera Ropertova pridiga rodila, čeravno so mu nekteri pridigarji očitali, de so njegove pridige preveč narturne in ne po šolskim kopitu.

Tudi sprašovati fajmošter Ropert tako zna, de iz silno zabite glave pri malih in odrašenih še vunderle toliko iskoplje in tako razjasni, de vsakteri otrok, ko bi še tak slab um imel, vunderle toliko razume, de vé, kaj de reče, če kaj moli. Veliko ljudi vse molitve, tako tudi gospodovo molitev ali Oče naš ravno tako molijo, kakor tista tica, ki se papagaj imenuje; ki tise besede, ktere se je izrekati naučila, brez prehanja naprej vpije. Fajmošter Ropert ne pusti v šoli Gospodovo molitev vsim otrokam skupej moliti, ampak eno mora le eno samo prošnjo moliti, drugo jo mora razložiti, in tako sčasama vsi vedo in razumijo, kaj de molijo.

V Svitlim Logu ni več nobeniga tepenja po oštarijah in med zakonskimi ljudmi. Tudi ne ukradejo otroci ne ene črešne iz ptujik dreves, kar se je popred velikokrat zgodilo.

Kot človek je fajmošter Ropert prijazen, zanešljiv, dobrotljiv, pa je rad zlo zlo vesel.

Jé in pije rad dobro, pa nikoli nezmerno, tudi tabak rad kadí. Po kosilu se, če čas pripustí, na zofo vleže in med branjem nekoliko časa zaspi. Šale pravi: „Sadaj se bom nekoliko podol-gama na zofo vsedel“. —

Oče Ropert bere vse nove bukve, pa ne samo bogoslovske, ampak tudi posvetne, še le prav polske, ki jih romane imenujejo; zakaj on pravi: „Vse mora človek vediti, in kar je dobro, ohraniti in na vso moč razširovati“.

S svojimi sosedi oče Ropert vedno v prijaznosti iše; nikogar ne obrekuje, ampak iše povsod edinost narediti, če pa tega ne zamore, pa take sosede v miru pustí in se le s svojimi ljudmi veseli. —

Dolgo časa je njegova mati pri njem kuharica in ključarica bila, pa ta nako dobra stara ženka je rada veliko govorila in s tem marsiktero razpertje med ženami v vasi naredila, zato jo je fajmošter Ropert lepo nagovoril, de se je k njegovimu bratu v mestu podala, kamor ji oče Ropert po zmožnosti živeža itd. pošila. Sadaj ima fajmošter Ropert neko postarano vdovo za kuharico in ključarico, ki dobro kuha in kmetijstvo dobro zastopi, pa je prav tiha in mirna, kar je nar boljši.

Neko slabost vunderle tudi fajmošter Robert ima, namreč, de igro, ki se Wisth imenuje, silno rad in strastno igra. Pa pri tej igri morajo vselej štirji igralci biti, zato je fajmošter Ropert učitelja in dva kmeta to igro igrati naučil. Pri igri je Ropert prepirljiv, hoče vselej vse prekositi; se je že zgodilo, de je fajmošter Ropert strastno terdil, čeravno ni bilo res, de je želod trumf ali atut; ker je želodnih kvart nar več v roki imel. Njegovi soigravci, ki skorej vsak večer kako uro z njim igrajo, mu pustijo vse veljati, čeravno kakih deset černih ali kuprastih krajcarjev priigra, ker jim vselej dobro večerjo da, de le z njim igrati čejo.

Škof fajmoštru Ropertu niso nagnjeni, ker Njim je nekdo povedal, de je fajmošter Ropert nekiga krivo pobožniga kmeta, ki je bil vse svoje premoženje v prvim testamentu cerkvi izročil, pregovoril, de je tisto v poslednjim testamentu svoji silno ubožni in tudi nako revni sestri izročil. Pa farmani bi svojo premoženje in življenje za svojiga očeta Roperta dali, ko bi na to prišlo. —

Iz nemških novin, ki se „Oesterreichische Volksblätter“ imenujejo. Gotovlski.

Nekoliko iz v natis pripravljenih bukev: **Stefan, srečni kmet.**

Kako je Štefan svoje otroke izredil in preskerbel.

(Konec.)

S tem sim pa tudi svoj drugi namen, vsaki hiši svoje polje na celim dati tako dosegel, de sim svoj svet res tako predelil. Moja

sinova sta potem vladala (lozala) in po bratovsko sta se ločila. Tako predeljenje se mi je iz več uzrokov dobro zdelo, pa povedati jih tukej nečem. Zadosti bodi, de povem: vsa občnost posestev veljá malo ali pa nič, vedno je prepér, tudi še clo med brati. Kdo sta bila Abraham in pa Lot? De bi vsimu prepéru v svojih hišah konec storila, je šel eden na desno, drugi se je na levo umaknil. Tako sta oba v miru živela in si bolj po bratovsko pomagala.

Tretje opraviti, je bilo bolj težko; pa vunder, ker sim že pet let na zidanje mislil in ker sim že pet let kamnje in les kupoval, obtesoval, kopal in skup vozil, me je ložeje stalo, svoj namen v kratkim času doseči. Želim, de bi nihée drugače ne zidal, kakor sim jez zidal; ne vse v enim trenutju, ampak sčasama. Gotovo ne stane dražeje, kakor polovico denarjev in truda. Veliko pa jih je, ki ne zidajo tako. Hité in hité in vse je slabo in nestanovitno. Ako ima kdo čas, nej ne hiti! Zidanje je že sicer za tistiga, kteri zida, silno nevarno. Skorej vse, ki so narlepši hiše zidali, sim vidil v majhnih, revnih bajtah umreti, ker so s svojim zidanjem obožali. Drugi posestnik pa, ki je komaj pripravo splačal, je sedel složno v posloppjih in je zaničljivo na obožance pogledoval. Velika napaka je to, ktero prav lahko pri pičlim prevdarsjenju in umljenju ali zavoljo prehitenja in gizdaviga prerajtanja svojih denarjev vsak, še ložiši pa kmet naredi. Vsi, kteri so kadaj kaj zidali, mi bodo poterdili, de imam prav. Rajši bi na svojim posestvu v majhni bajti prenočeval, dobro jedel in nikomur nič dolžen ne bil, kakor kaj velieiga zidati in zavoljo njega v kratkim ob svoje premoženje priti in si tako znamenje svoje neumnosti za dolgo časa postaviti. Vidil sim majhne bajte sčasama v velike poslopja predelati, kaker sim tudi vidil, de se je veliko poslopj povsod v deželi brez oken in vrat, prebivališa sov, sčasama razvalilo. Kdo jih je zidal? — Knezi, plemeniči, kupci, tudi nekteri kmetje. — Zemljiša pa, dobro obdelane, ohranijo hiše, nobena hiša pa ne ohrani zemljiša! —

Moje pohišje sim postavil v sredo dvora, nekoliko na višavo, de sim vse, kar se je iz dvora odtekalo, v vert napeljal, ki je tik dvora ležal.

Hiša je bila z enim nastropjem narejena, vsa iz terdniga kamnja, vse drugo pa iz hrastovine; kmetiška hiša tako zidana, je nar bolj vgodna; skeden je bil dva komolca iz zemlje zidan, stene so bile zvnaj iz hrastoviga, znotraj iz mehkinga lesa iztesane. Vse je bilo prostorno. Na dvorišu sim imel dva vodnjaka, eno gnojiše z globeljo za gnojnico, moj nar ljubši gnoj, je bilo proti severju od skedna v zasončju.

Moja sinova sta dobila hiše z zemljiši po vadlanju in sta se oženila z dvema sestrama, devicama pobožnih, kratkih pridnih in varčnih staršev in dal sim jima nju pohišta namest dote, brez de bi bil venar za-nje terjat, proste in brez dolgov v vlast.

Od vsiga nisim sebi več prideržal, kakor tistih sedem, ali osem oralov, ktere sim od nekadaj za hmel odločil. Na tem pu-

stím mestu sim hotel v prid svojih dveh sinov svoje poslednje dela poskušati, ker mislim, de nima nihče brez dela biti, nej je kdor koli. V prid svojih dveh sinov, sim rekel, zakaj po moji smerti je bila vsacimu nju polovica v posestvo namenjena. Ne mislim pa nikakor tako, kakor nekteri stari možjé, kteri mislijo, de se pravi to k smerti srečno pripravljati, če svoje premoženje sinovam izročé in svoj poboljšek si izgovoré in vživajo, vsak dan tri- ali šterikrat svojo glavo razkrijejo, kake molitvice omolijo, dobro jejo in pijó, dalj časa spé, se pomenkvajo in dalje nič več ne delajo, kakor de se morde komarjem branijo, v cerkev dremat hodijo in po končani službi božji zopet doma za pečjó smeréč.

Kakor svojiga Boga z mogočim spolnovanjem njegove volje v vsih rečéh častim, tako mislim tudi, de sim se k srečni smerti popolnoma pripravil, če sim v veri, v upanju in v ljubezni do svoje poslednje ure toliko storil, kolikor sim mogel. Mož, ki je po svetu hodil in dobrote skazoval, je bil ja moj učenik in se je Jezus imenoval. Pravo znamenje kristjana je tedaj: dokler je na zemlji, tudi še v svojih poslednjih urah, povsod, kadar še tudi v slabostih hira, dobrote skazovati, kjer, kakor, kadar in komur koli jih more.

De sta se moja sinova z dvema pobožnima devicama oženila, sim rad vidil; zakaj to mi je upanje delalo, de se bodo vedno radi imeli in ljubili. Nej bi eden mojih sinov umerl ali pa oba, sta vunder nja ženi kot sestri, in možova kot svaka (švagra) pri hišah. To je bolj tesna vez po žlahti in zakonu v ljubezni, zupanju in edinosti, ktero med sosedi posebno vošim.

Nekterim ni bilo všeč, de sim svoja zemljiša sinama dal, ne pa tudi hčeri eniga. Rekli so, sej zamore hči starimu očetu pripravniši streči, kakor sin ali kakor sinaha, in česar potrebuje star mož bolj in beržeje v starosti, kakor podporo v slabosti?

To je res, to sim dobro prevdaril. Ali so pa pomislili ti gospodje, de tudi nizek kmet rad visoko sedi, in de bi tadaj, kakor dolgo more, svoje imé pri zemljišu, ktero je obdeloval in kakor iz ničesar s svojim potam vstvaril, tako rad ohranil, kakor kralj svoje imé v narterji skalo z zlatimi čerkami globoko, po mogočosti globoko vseka.

Samo moja sinova imata gospodarja moje kmetije biti, ker sta ona jo z mano obdelovala, ona vesta njeno lego, njeno zemljo, ona vesta, kako imata in zamoreta sejati, kako in kje kaj popraviti. To sim jima sam pokazal, dostikrat ju učil in umita se tudi na to reč. Zato sta ona nar boljši prihodnja oskerbnika mojiga zemljiša in za nju je gotovo to zemljiše narkoristniši blago. Veliko pomenijo besede kmetu: svoje zemljiše poznati, ali ga ne poznati. Kako je kmetu mogoče, ga dobro obdelovati, če ga ne pozná?

Dopis iz Tersta 13. Kozoperska.

Kako pri nas kolera razgraja, Vam je iz dopisov in pripovedovanja dovolj znano. Opustim tadaj Vam od té strašne kraljice kaj go-

vöríti. Povedati Vam moram pa, de se je pri nás undan, ko je bilo kake tri dni lepo vreme, posebna prikazín vidila. Nešteta množica belih mušic namreč je priletela. Proti Šent-Andreju in Občini jih je bilo toliko, de se je vidilo, kakor če bi sneg šel. Te mušice so bile silno majhne, zamoklo zelene, rekel bi, de černe, po životu so imele prav tanek, velikosti života primerjen las, kateri je pri životu višnjev, potem belkosto rumen, nazadnje bel kot sneg bil. Krila so imele kakor vsakdanje muhe, pa se véde silno silno majčične in nježne. Tri dni so bile viditi,

Undan sim hotel veselje vživati, se po morju voziti. Proti večeru sim šel na morje. Potožil je pa mornar, de se mornarjem zdaj slabo godi, ker dostikrat v kraje pridejo, v kterih nima magnetna igla nič moči in se povegne, tako de mornarji ne vejo, kam se verniti. Rekel mi je, de so zdaj v zraku, kakor v pušavah, oaze, ktere nimajo nič magnetizma. Iz tega sim sklenil, de je vir kolere tudi v pomanjkanju magnetizma v zraku. Dobro bi bilo, če bi učeni možjé te reči bolj natanjko presodili.

J. N. K.

Drobtinice iz živalstva.

(Konec.)

Ravno, ko to pišem, imam prav živo in brihtno levarčico pred sabo. Ko sim jo dobil, je bila še le eno leto staro. Takrat sim imel tudi še drugo, ktera je bila zavoljo starosti in debelosti lena in okorna. Desiravno ste bile razne starosti, ste se vunder prav dobro zastopile; tudi vkupej ste spale v eni kletki. Pa vunder se mlada ni mogla zderžati, s slabostjo starke burke vganjati. Vsak dan sim jih izpustil, de sta se na tleh igrale. Kletko sim pustil na mizi. Pristavil sim pa stol k mizi, kteriga se je stara kakor gredi poslužila, de je po njem na mizo in potem v svojo kletko prišla. To pa za-njo ni bilo nič lahkiiga, zakaj mlada levarčica je imela svoje veselje, to pot z vso mogočo nagajivostjo ji otežiti. Komaj se je una s svojimi tačicami stola dotaknila, jo je že mlada zagrabila in nazaj vtekla. Vse to je mlada iz nagajivosti storila in starka se ni nikoli zavoljo tega hudovala. Včasi je na tihim malo zarenčala, če ji je nagajanje predolgo terpelo, Eniga dné, ko je to skoraj de predolgo terpelo, jo dobim preveč spehana merto v kletki.

Levarca, ktero imam zdaj, me je enkrat vgriznila, brez de bi jo bil le kolikaj dražil. Storil ji pa nisim družiga nič, kakor za njo sim tekel, zmerjal sim jo in z ruto sim ji žugal. Potem sim jo izpustil vsak dan iz kletke, pa nekaj mescov po verstí se ji nisim nič prijazniga kazal. Levarca se je pa ravno tako mlačno do mene deržala. Iskala me ni, bežala pa tudi ni pred mano. Nazadnje jo enkrat pokličem. Zdelo se mi je, de je živalica samo tega čakala. Zakaj vsa vesela mi je zdaj na ramo skočila. Najina sprava je bila serčna in stanovitna. Nikoli več me ni potem vgriznila.

Dostikrat sim se čudil viditi, koliko levarci njeni rep hasne. Lahkota in velikosti repa ohrani život živalice skoraj v ravnogaji z zrakam. Zavoljo tega tudi tako lahko poskakuje in skače in pade iz precejšne visočine, brez de bi se kaj poškodovala. Rad bi zvedil, ali je res ali ne, kar Penant, Liné in drugi terdijo, de namreč levarca na kosčku drevne skorje čez reke plava, ker ji je skorja čoln in rep veslo.

Nad levarčno pogumnostjo se je čuditi. Več kot enkrat sim vidil, kako se je levarca pred mačko ali psam tresla; čez malo časa pa si je zopet serce storila in se je tako blizo svojiga sovražnika upala, de ga je mogla pod nos povohati. Bliža se takrat svojimu sprotniku v kratkih skokih in poterka močno na tla. Vede se, kakor če bi se bahala in kakor če bi hotla svojimu sovražniku strah narediti.

Kako podučljiva je levarca, to le priča: Na Rusovskim je imela neka gospá levarco, ktera ji je navadno oréhe terla in ji zerna s svojo tačico dajala. Tako jo je izučila, de je znala denarje šteti, in pazljivost živalice je bila tolika, de je denar, če ga je na tleh vidila, pobrala in svoji gospej dala.

Zmes.

Sadjoreja — lepa reč! — Sadjoreja — sim si mislil, ko sim unikrat letašnji pridelk lepih žlahtnih jabelk gosp. Šmida v Šiški poleg Ljubljane ogledoval. Sadjoreja pa je zares tudi koristna reč, če pomislimo, de tako žlahtno sadje se lahko prodá in sadjorejcu veliko dobička prinese. Vert gosp. Šmida ni sicer posebno velik, tode prava vertnarska šola se zamore v vsim imenovati, v kateri se vidi, kako naj se s sadnimi drevesi ravná. Pa posestnik tega verta ima še eno lepo lastnost, namreč de iz serca rad tudi drugim da, kar sam ima — cepiče vsih svojih dreves. Letašnje spomlad je gosp. Šmid v „Novicah“ zaznamoval vse sadne drevesa, katerih cepiče sadjorejcam rad ponudi. In to je namen teh verstic, de sadjorejce opomnimo, ob pravim času se obrniti na gosp. Šmida v Šiško, de dobijo žlahtnih cepičev.

(Novice.)

Razne drobtinice.

* Kolera, ktera je v vsih bližnjih deželah v poslednji mescih že toliko ljudi pomorila, je tudi v Ljubljani že marsikoga k sv. Krištofu poslala. Posamesne je začetkama le napadala in narveč jih je v vojaški bolenišnici vzela. Ali silno gerdo vreme je to boleznin še bolj pospešilo. Narhujši je razgrajala v fari svetiga Jakoba v petek 12. t. m., potem pa je potihnila in je preskočila na Poljane v deželno jetnišnico. Pa zdaj hvala Bogu! še samo tu in tam kateri umerje.

Če se na tiste, ktere je kolera vzela, nazaj ozremo, se pokaže, de so bili večdel slabejšiga stanú, ženske in otroci. Možkih v terdnih letih je bilo malo med mertvimi, razun vojakov. Sploh pa se je pokazalo, de so bili vzroki smerti: revšina, bolehnost in tudi nemarljivost. Tako je bil pisavec teh verstic sam priča smerti treh otročičev enih staršev, kteri so vsi zavoljo siromašine umerli — še bolj pa zavoljo neskerbnosti in nemarnosti staršev!

Vol piti, tudi ni brez nevarnosti, posebno čez mero in ker se v Ljubljani že sploh malokje čist in dober dobí. Tudi ta pijača je, kolikor vemo, nekima dvema življenja luč v koleri vpihnila. Rekli so in rečejo, de je zrak v svetiga Jakoba fari te boleznin kriv. Res je, de zrak v tem kraju mesta tudi sicer zavoljo bližnjiga močirja ni narbolj vgoden zdravju. Merzlica je v jeseni in pomladi tam doma. De ni vse v zraku ležeče, pričajo prebivavci Ljubljanske siromašnice v Karlovskim pred-

mestju, kateri so večdel vsi sivi možički in sive babice, hirovi in slabotni — in glejte! ne eden njih ni celi čas zbolel. In vendar je imenovana hiša tudi v obličju močirja! Zakaj so neki ti zdravi ostali? Zato ker so njih prebivališa in obleke snažne, in ker redno živé! Ponovimo tadaj še enkrat opominj, de ste snažnost in rednost nar boljši varha zoper vsako bolezin, posebno pa zoper kolero.

Basen.

Stalo je v logu mlado šibko drevesce, lepo zeleno, v vsi krasoti pomladanjski. Nebo je bilo jasno kot zerkalo in jutranje sonce je svoje vživljajoče žarke dobrotljivo čez stvarjenje razlivalo. Sapice ni bilo čutiti. Na lepim drevesčku se je pa lepa, kot biser čista in kot demant plemeneča kapljica rose lesketala. „Kaj je meni enaciga!“ reče ošabno drevesčku. Čista kot biser in plameneča kot demant sim. Sonce se ponosno v meni ogleduje in marsikteri človek, ki me zagleda v moji krasoti in blešobi, obstoji in se čudi nad mojim lesketanjem. Ti me moraš nositi, kakor moj sužin in nihče te ne porajta, ki gre memo!“

To govorjenje in smelo besedovanje je drevesce tiho poslušalo. Mislilo si je: „Še danas te bo plačilo doletelo!“ In glej sapica potegne in — kapljica z vsim njenim veličastvam kane v blato in zgine, drevesce pa ostane lepo in čvrsto na njenim mestu!

Marotič.

Sploh koristne reči.

Omerzsnjene cvetlice in sočivja oteči.

Če se bojiš, de je slana drevnimu cvetju, fižolu, zelju itd. škodovala, jih polj berž, preden jih sonce osije, ali se drugače ogrejejo, z merzlo studeno vodo. In nič se jim ne bo škoda poznala.

Orumenjeno perilo zopet bélo narediti.

Če platno v škrinjah ali ormarah dolgo neopotrebovano leži; če tadaj vunanji prah do njega ne more, vse orumeni, in če se še tako pridno pere, svoje barve ne zgubi. De zopet bélo postane, se mora perilo 14 do 18 dni v siratki ali pinjenim mleku v bakreni posodi namakati in večkrat oberniti, potem v vodi sprati, potem en dan na soncu razgernti in beliti in nazadnje, kakor sicer, požehtati in, narbolje je, na soncu osušiti.

De vodnjaki (štirne) ne zamerznejo.

Ker se zima približuje, bomo gotovo marsikomu vstregli, če to priporočimo:

Znano je, de pri vodnjakih samo voda, ktera je v cevi (roru), in sicer zgorej, kjer se izteka zmerzne; zakaj petelin (ventila) ji brani, se nazaj oteči, in tačas zmerzne. Bolj zdolej jo varje gorkota vodnjaka sama, de ne zmerzne. Kader začne tadaj mraz pritiskati, se odpre oklep vodnjakov in nekolike pod njim se naverta luknja v cév de se voda, ki se v nategovanju navleče, in je preobilno, zopet iz cevi v vodnjak odtočiti samore. Če se to stori, cév ne zamerzne. — Ko mraz odjenja in boljši vreme nastópi, se luknja v cevi zabije.

Založnik: *J. Giontini.* — Odgovorni vrednik: *Fr. Malavašič.*

Natiskar *J. Blasnik* v Ljubljani.